

31993L0084

12.10.1993

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 254/16

**KOMISJONI DIREKTIIV 93/84/EMÜ,
30. september 1993,
millega muudetakse direktiivi 80/723/EMÜ liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste
finantssuhete läbipaistvuse kohta**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 90 lõiget 3,

ning arvestades, et:

komisjoni direktiivis 80/723/EMÜ, ⁽¹⁾ muudetud direktiiviga 85/413/EMÜ, ⁽²⁾ kehtestati süsteem, mille alusel nõutakse liikmesriikidelt ametiasutuste ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse tagamist; selle direktiiviga nõuti, et liikmesriigid säilitaksid teatavat finantsteavet ja esitaksid selle taotluse korral komisjonile;

direktiivis 80/723/EMÜ on sätetud, eelkõige artiklites 3 ja 5, mis võivad hõlbustada komisjonil oma kohustuste täitmist;

riigi osalusega äriühingutel on liikmesriikide majanduses tähtis osa; vajadus liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse järele on osutunud suuremaks kui enne seoses konkurentsiolekorraga ühisturul ja eelkõige selletõttu, et ühendus liigub tihedama majandusintegratsiooni ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suunas;

liikmesriigid on vastu võtnud ühtse Euroopa akti, mille tulemuseks on ühtse turu loomine 1. jaanuaril 1993; see põhjustab konkurentsirõhket ja komisjon peab olema valvas, et tagada ühtse turu kõigi eeliste saavutamine; seoses ühtse turuga on järjest rohkem vajalik tagada võrdsete võimaluste olemasolu nii riigi osalusega kui eraõiguslikele äriühingutele;

on tehtud kindlaks, et märkimisväärne osa riigi ja selle riigi osalusega äriühingute vahelistest finantsvoogudest toimub erinevate finantsülekannete kujul ning mitte lihtsalt kapitali- või kvaasikapitalisüstitena;

just valdavalt tootmisvaldkonnas on komisjon teinud kindlaks, et äriühingutele on antud märkimisväärset abi, kuid sellest ei ole teatatud asutamislepingu artikli 93 lõike 3 alusel; esimene, ⁽³⁾ teine ⁽⁴⁾ ja kolmas ⁽⁵⁾ riigiabi ülevaade kinnitab, et suuri riigiabi summasid antakse jätkuvalt illegaalselt;

aruandlussüsteem, mis põhineb riigiasutuste ja riigi osalusega äriühingute finantsvoogude tagantjärele kontrollimisele, võimaldab komisjonil täita oma ülesandeid; see kontrollisüsteem peab hõlmama täpsemat finantsteavet; see teave ei ole alati avalikult kättesaadav ning kuna tegemist on avaliku teabega, ei ole see piisavalt üksikasjalik riigiasutuste ja riigi osalusega äriühingute finantsvoogude nõuetekohaseks hindamiseks;

kogu nõutavat teavet võib lugeda soovitava eesmärgiga proportsionaalseks, võttes arvesse asjaolu, et kõnealuse teabe suhtes juba kohaldatakse avalikustamismõuet nõukogu neljanda direktiivi 78/660/EMÜ alusel, mis käsitleb äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid, ⁽⁶⁾ viimati muudetud direktiiviga 90/605/EMÜ ⁽⁷⁾;

⁽³⁾ ISBN 92-825-9535.

⁽⁴⁾ ISBN 9-826-0386.

⁽⁵⁾ ISBN 92-826-4637.

⁽⁶⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.

⁽⁷⁾ EÜT L 317, 16.11.1990, lk 60.

⁽¹⁾ EÜT L 195, 29.7.1980, lk 35.

⁽²⁾ EÜT L 229, 28.8.1985, lk 20.

liikmesriikide halduskoormuse piiramiseks tuleks aruandlussüsteemis ära kasutada nii avalikult kättesaadavaid andmeid kui ka teavet, mis on kättesaadav enamikule aktsionäridest; tuleb lubada konsolideeritud aruannete esitamist; tootmisvaldkonna suurematele äriühingutele sobimatu abi andmisel on suurim moonutav mõju konkurentsile ühisturul; seetõttu võib praegu sellist aruandlussüsteemi kohaldada vaid nende äriühingute suhtes, mille aastakäive ületab 250 miljonit eküüd;

kuigi direktiivist teatamise ajal 1980. aastal asus komisjon seisukohale, et riigi osalusega äriühingute või riigi osalusega kontsernide sisese vahendite liikumise suhtes ei kohaldata direktiivi 80/723/EMÜ nõudeid, tingivad uued arengud majanduselus, mida tihti mõjutab riigi sekkumine riigi osalusega äriühingute kaudu, vajaduse kaasata kõnealune teave; Euroopa Kohtu pretsedendiõiguses on alates 1980. (1) aastast esile tulnud, et liikmesriigid on tunduvalt rohkem rikkunud artikli 93 lõike 3 sätteid, muutes seeläbi komisjoni järelevalveülesanded konkurentsivaldkonnas järjest raskemaks; seepärast tuleb komisjoni järelevalvevolitusi suurendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 80/723/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklile 2 lisatakse järgmine taane:

“— tootmisvaldkonnas tegutsevad riigi osalusega äriühingud —

kõik äriühingud, kelle põhiline tegevusala, mille arvele langeb vähemalt 50 % aastast kogukäibest, kuulub tootmisvaldkonda. Kõne all on need äriühingud, kelle tegevus liigitatakse NACE (Rev.1) D jao — Tootmine — alla (alajaod DA–DN k.a). (*)

(*) EÜT L 83, 3.4.1993.”

2. Lisatakse artikkel 5a:

“Artikkel 5a

1. Liikmesriigid, kelle riigi osalusega äriühingud tegutsevad tootmisvaldkonnas, esitavad iga-aastaselt komisjonile lõikes 2 sätestatud finantsteabe lõikes 4 sisalduva ajakava kohaselt.

2. Iga riigi osalusega äriühingu kohta, mis tegutseb tootmisvaldkonnas ja vastab lõikele 3, nõutakse järgmist finantsteavet:

i) majandusaasta aruanne ja raamatupidamise aastaaruanne kooskõlas nõukogu direktiivi 78/660/EMÜ (*) määratlusega. Majandusaasta aruanne ja raamatupidamise aastaaruanne sisaldavad bilanssi, kasumiaruannet ja selgitavaid märkusi koos raamatupidamispoliitika, nõukogu aruannete, piirkondlike ja tegevusaruannetega. Lisaks sellele esitatakse teatiseid aktsionäride koosolekute kohta ning mis tahes muu asjakohane teave.

Samuti esitatakse järgmised andmed iga riigi osalusega äriühingu kohta, kui need ei kajastu majandusaasta aruandes ja raamatupidamise aastaaruandes:

ii) aktsiakapitali või selle olemusega samaväärse kvaasikapitalivahendite eraldamine, näidates ära selle eraldamise tingimused (tavalised, eelis-, viit- või vahetatavad aktsiad ja intressimäärad; nende juurde kuuluvad dividendi- või vahetusõigused);

iii) tagastamatud toetused või toetused, mida tagastatakse ainult teatavatel asjaoludel;

iv) kõik ettevõttele antud laenud, sealhulgas arvelduskrediit ja kapitalisüstide ettemaksud, määratledes laenu intressimäärad ja tingimused ning olemasolu korral tagatise, mille laenu saanud ettevõtte on laenu andjale andnud;

v) riigiasutuste poolt ettevõttele antud tagatised seoses laenu finantseerimisega (määratledes tingimused ja kõik tasud, mida ettevõtte nende tagatiste eest on maksnud);

vi) väljamakstud dividendid ja jaotamata kasum;

vii) igasugune muu riigi sekkumine, eelkõige riigi osalusega äriühingu riigile võlgnevate summade kustutamine, sealhulgas laenude tagasimaksmine, toetused, ettevõtte tulumaksu või sotsiaalmaksu maksmine ja kõik muud analoogsed kulud.

3. Lõikega 2 nõutav teave esitatakse kõigi riigi osalusega äriühingute kohta, mille käive viimasel finantsaastal ületas 250 miljonit eküüd.

Eespool nõutud teave esitatakse eraldi iga riigi osalusega äriühingu kohta, kaasa arvatud liikmesriikides asuvad äriühingud, ning see sisaldab andmeid erinevate riigi osalusega kontsernide siseste ja vaheliste tehingute ning tehingute kohta, mis on sõlmitud otse riigi osalusega äriühingu ja riigi vahel. Lõike 2 punktis ii osutatud aktsiakapital hõlmab riigi osalusega

(1) Vt näiteks kohtuotsuseid kohtuasjas 290/83 komisjon v. Prantsusmaa [1985] ECR, 439 (Caisse nationale de Crédit agricole), liidetud kohtuasjad 67, 68 ja 70/85 Van der Kooy v. komisjon [1988] ECR, lk 219, kohtuasi 303/88 Itaalia v. komisjon [1991] ECR-I, lk 1433 (ENI/Lanerossi) ja kohtuasi C-305/89 Itaalia v. komisjon [1991] ECR-I, lk 1603 (IRI/Finmeccanica/Alfa Romeo).

äriühingule sama kontserni siseselt või väliselt antud aktsiakapitali, mille on riik andnud otse, ja kogu aktsiakapitali, mille on andnud riigi osalusega valdusettevõtja või muu riigi osalusega äriühing (sealhulgas finantseerimisasutused). Alati näidatakse ära raha andja ja saaja vaheline suhe. Samamoodi esitatakse lõikes 2 nõutud aruanded iga üksiku riigi osalusega äriühingu eraldi ning ka (all)valdusettevõtja kohta, kes konsolideerib mitmed riigi osalusega äriühingud, kui (all)valdusettevõtja konsolideeritud müüki võib liigitada "tootmiseks".

Teatavad riigi osalusega äriühingud jaotavad oma tegevuse mitmeks juriidiliselt eraldiseisvaks äriühinguks. Selliste ettevõtete puhul rahuldub komisjon ühe konsolideeritud aruandega. Kontserniaruanne peaks peegeldama samas või tihedalt seotud sektoris tegutseva kontserni majanduslikku tegelikkust. Erinevate ja ainult finantsosaluste konsolideeritud aruannetest ei piisa.

4. Lõike 2 alusel nõutav teave esitatakse komisjonile igal aastal. 1992. finantsaastaga seotud teave edastatakse komisjonile kahe kuu jooksul alates käesoleva direktiivi avaldamisest.

1993. ja järgnevat aastate teave esitatakse 15 tööpäeva jooksul alates asjaomase riigi osalusega äriühingu majandusaasta aruande avaldamiskuupäevast. Igal juhul ning konkreetselt nende äriühingute puhul, mis ei avalda majandusaasta aruannet, esitatakse nõutav teave mitte hiljem kui üheksa kuu möödumisel äriühingu finantsaasta lõpust.

Hindamaks äriühingute arvu, mille suhtes kohaldatakse käesolevat aruandlussüsteemi, esitavad liikmesriigid komisjonile kahe kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi avaldamist käesoleva artikli alla kuuluvate äriühingute nimekirja ja nende käibed. Nimekiri kaasajastatakse igal aastal 31. märtsiks.

5. Käesolevat artiklit kohaldatakse Treuhandanstaltile kuuluvate või kontrollitavate äriühingute suhtes alles pärast Treu-

handanstalti investeeringute tarvis loodud konkreetse aruandlussüsteemi kehtivusaja lõppemist.

6. Liikmesriigid esitavad komisjonile mis tahes lisateavet, mida see peab vajalikuks esitatud andmete põhjalikuks hindamiseks.

(*) EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11."

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud meetmed 1. novembriks 1993. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused õigusaktid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 30. september 1993

Komisjoni nimel
asepresident

Karel VAN MIERT